A Sosyal Beceri O?lc?eg?i-80

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A Sosyal Beceri O?lc?eg?i-80*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16172

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

A Sosyal Beceri Ölçe?i-80 (A-SBÖ-80), yeti?kin bireylerin sosyal beceri düzeylerini kapsaml? bir ?ekilde ölçmek amac?yla psikometrik özellikleri incelenerek geli?tirilmi? özgün bir ölçektir. Toplam 80 maddeden olu?an bu araç, sosyal yeterlili?in çe?itli boyutlar?n? hedeflemekte ve yüksek iç tutarl?l?k güvenirlik de?erleri sergilemektedir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, sosyal becerinin çok yönlü do?as?n? yakalamay? amaçlam?? ve geçerlik analizlerinde kayg?, duygusal denge ve sald?rganl?k gibi ili?kili yap?larla beklenen düzeyde ili?kiler göstermi?tir. Ölçe?in geli?tirilmesi, alandaki yeti?kin sosyal beceri eksikli?ini gidermeye yönelik önemli bir katk? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Beceri, Yeti?kinler, A-SBÖ-80, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Geli?tirme, Likert Ölçe?i

Yazarlar

Arkun Tatar, Halil Özdemir, Fatma Dindar-Ha?lak, ?ebnem Ats?zelti, Mehmet Taha Özüdo?ru, Fatih Çavu?o?lu, ... Gürkan Uy?ur

Amaç

A Sosyal Beceri Ölçe?i-80'in temel amac?, yeti?kin popülasyonda sosyal yeterlilik ve beceri düzeylerini ölçmek için güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? geli?tirmektir. Bu ölçek, sosyal etkile?imlerde bireylerin sergiledi?i davran??sal, bili?sel ve duygusal yeterlilikleri de?erlendirerek, sosyal beceri eksikliklerini ve güçlü yönlerini belirlemeyi hedefler.

Ölçek geli?tirme süreci, alanyaz?ndaki sosyal beceri teorilerinden yola ç?karak, Türkiye ba?lam?na uygun, kapsaml? bir madde havuzu olu?turulmas?na dayanmaktad?r. Nihai 80 maddelik form, sosyal becerinin farkl? bile?enlerini yans?tacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki merkezi bir yap? olan sosyal beceri kavram?n? ölçmektedir. Sosyal beceri, bireyin sosyal etkile?imlerde uygun ve etkili davran??lar sergileme yetene?i olarak tan?mlan?r. Bu yap?, genellikle ileti?im, empati, duygu düzenleme, çat??ma çözme ve at?lganl?k gibi alt boyutlar? içerir.

A-SBÖ-80, yeti?kinlerin günlük ya?amlar?ndaki sosyal zorluklarla ba?a ç?kma kapasitelerini de?erlendirir. Ölçe?in 80 maddesi, bu karma??k yap?n?n geni? bir yelpazesini temsil etmek üzere tasarlanm??t?r, ancak alt faktörlere ili?kin detayl? yap? bilgisi için orijinal kayna?a ba?vurulmas?

ARABPSYCHOLOGY.COM

gerekmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in ay?rt edici geçerlili?ini (discriminant validity) incelemek amac?yla çe?itli kar??la?t?rmal? analizler yap?lm??t?r. Elde edilen bulgular, A-SBÖ-80'in beklenen teorik ili?kileri sergiledi?ini göstermektedir.

Yap?lan analizlerde, A-SBÖ-80 puanlar?n?n; Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçe?i (HADS)'nin Anksiyete alt boyutu ile dü?ük düzeyde bir ili?ki gösterdi?i belirlenmi?tir. Benzer ?ekilde, Büyük Be?-50 Ki?ilik Testi'nin Duygusal Dengelilik faktörü ile de dü?ük düzeyde ba??nt? sa?lanm??t?r. Bu bulgular, sosyal becerinin bu klinik ve ki?ilik yap?lar?yla ili?kili olmas?na ra?men, onlardan ba??ms?z bir yap? olarak ölçüldü?üne i?aret etmektedir. Ayr?ca, Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i'nin tüm alt boyutlar?yla ters yönlü (negatif) ba??nt?lar saptanmas?, yüksek sosyal beceriye sahip bireylerin daha dü?ük sald?rganl?k düzeyleri sergileyece?i yönündeki teorik beklentiyi desteklemektedir.

Güvenirlik

A-SBÖ-80, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k güvenirlik de?erleri sergilemi?tir. Ölçe?in tüm grup için hesaplanan iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (Cronbach's Alpha) 0,956 olarak bulunmu?tur. Kad?nlar ve erkekler için ayr? ayr? hesaplanan de?erler ise 0,955 düzeyindedir.

Bölünmü? yar? güvenirlik analizlerinde de oldukça güçlü sonuçlar elde edilmi?tir. Ölçe?in tek numaral? maddelerden olu?an birinci yar?s?n?n iç tutarl?l?k de?eri 0,915, çift numaral? maddelerden olu?an ikinci yar?s?n?n ise 0,916 olarak hesaplanm??t?r. Bu iki yar? aras?ndaki benzerlik ba??nt?s? 0,922 olarak belirlenmi?tir. Ayr?ca, tüm grup için hesaplanan hem Sperman-Brown Katsay?s? hem de Guttman ?ki Yar?m Test Katsay?s? 0,959 gibi yüksek bir de?er göstermi?tir. Ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? ölçmek amac?yla 15 gün sonra yeniden uygulanan test-tekrar test yöntemi sonucunda elde edilen güvenirlik katsay?s? ise 0,698 olmu?tur. Bu ikinci uygulamada, tüm grup için iç tutarl?l?k güvenirlik de?eri 0,948 olarak hesaplanm??t?r.

Faktör Analizi

A Sosyal Beceri Ölçe?i-80, geli?tirme çal??mas? kapsam?nda faktör analizine tabi tutulmu?tur. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini ortaya koymak ve sosyal beceri yap?s?n?n hangi boyutlardan olu?tu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in toplam 80 maddeden olu?mas?, sosyal becerinin çok boyutlu ve karma??k bir yap? olarak ele al?nd???n? göstermektedir. Orijinal çal??mada (Tatar vd., 2018) detayl? aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi sonuçlar? yer almaktad?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

teorik alt yap?yla uyumunu destekleyen faktör yap?s?n? ortaya koymu?tur. Ancak, bu özet içerikte spesifik faktör isimleri ve yükleri sunulmamaktad?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler (Adults)

Age Group: Yeti?kin Ya? Grubu (Specific age range not provided in source, typically 18+)

Population Details: Üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu üzerinde geli?tirilmi?tir (Detayl? demografik bilgi için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r).

Test Methodology: Ölçek, 5'li Likert ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir. Seçenekler ?u ?ekildedir: (1) Hiç Uygun De?il, (2) Uygun De?il, (3) Ne Uygun Ne De?il, (4) Uygun, (5) Tamamen Uygun. Ölçek toplam 80 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Beceri De?erlendirmesi, Yeti?kin Psikolojisi, Öz Bildirim, Psikometrik Araç, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Ay?rt Edici Geçerlik

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar ?leti?im: atatar@fsm.edu.tr

Correspondence Address: Arkun Tatar (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

A Sosyal Beceri Ölçe?i-80'in geli?tirme çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için izinler, sorumlu yazar Arkun Tatar ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek talep edilmelidir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri içeren PDF dosyas? a?a??da belirtilen adresten

ARABPSYCHOLOGY.COM

indirilebilir.

The original PDF can be downloaded here: a-sosyal-beceri-olcegi-80-toad.pdf

Kaynaklar

Tatar, A., Özdemir, H., Dindar-Ha?lak, F., Ats?zelti, ?., Özüdo?ru, M. T., Çavu?o?lu, F., ... Uy?ur, G. (2018). Yeti?kinler için A Sosyal Beceri Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi*, *6*(68), 69-88.

A Sosyal Beceri Ölçe?i-80 Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in toplam 80 maddesi, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen referans yay?na veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM